

УДК 330.341.1:336

Левченко Н.М.

д.держ.упр., проф. кафедри бізнесу та управління НУ «Запорізька політехніка», м. Запоріжжя, Україна

ЗАПРОВАДЖЕННЯ МЕТРИКИ DESI – ПЕРШИЙ КРОК З ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ ДО ЄДИНОГО ЦИФРОВОГО РИНКУ

Оскільки ж Україна обрала шлях євроінтеграції, її путівниками цифровізації економіки є програма Європейського Союзу «Цифрова Європа» (2021-2027) та «Цифровий порядок денний для Європи» (Digital Single Market Strategy), спрямовані на просування цифрової політики ЄС. Тож, і метрика визначення Індексу цифрової економіки та суспільства (DESI), запроваджена Європейською комісією має бути доповненням до перелічених путівників.

Індекс цифрової економіки та суспільства (DESI) - зведений індекс, який узагальнює відповідні показники цифрової ефективності та відстежує еволюцію країн-членів ЄС за чотирма основними вимірами: людський капітал, зв'язок, інтеграція цифрових технологій та цифрові державні послуги. Для його визначення ЄК обрано цілий ряд показників, які умовно розділено за тематичними групами, що ілюструють деякі ключові виміри європейського інформаційного суспільства (зокрема, телекомунікаційний сектор, широкосмуговий зв'язок, мобільний зв'язок, використання Інтернету, інтернет-послуги, електронне урядування, електронна комерція, електронний бізнес, навички ІКТ, дослідження та розробки).

Результати останнього рейтингування країн-учасниць ЄС за Індексом цифрової економіки та суспільства (DESI) 2022 р. подано на рис.1.

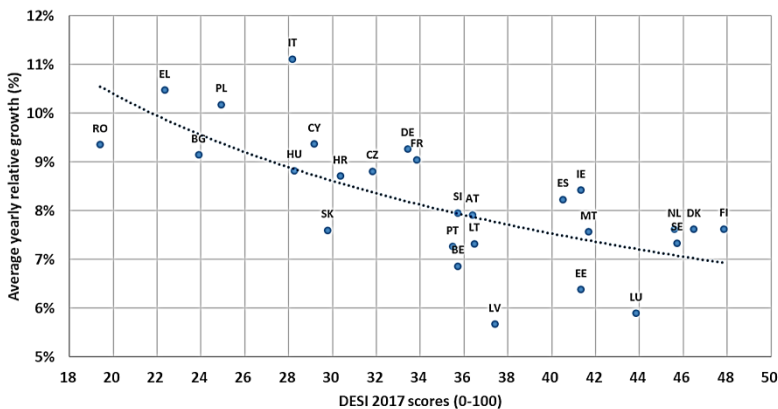

Рисунок 1. Індекс цифрової економіки та суспільства - відносний прогрес країн-членів у період 2017-2022 рр. [1]

Для кожної країни на графіку показано зв'язок між показниками DESI 2017 року (горизонтальна вісь) та середньорічним зростанням DESI у період 2017-2022 років (вертикальна вісь). Як і в класичній теорії економічного зростання, загальна конвергенція демонструється, коли країни, що починають з нижчих рівнів цифрового розвитку, зростають швидшими темпами (ліва частина діаграми). Показники DESI чітко демонструють загальну картину конвергенції в ЄС між 2017 і 2022 роками.

Синя лінія на рисунку - це передбачувана модель зближення. У країнах, які розташовані вище синьої лінії, темпи цифрової трансформації економіки вищі, ніж очікувалося кривою конвергенції. Так, виходячи з даних рис.1, Італія є найкращою країною з числа лідерів, оскільки цифровізація економіки країни протягом періоду, що вивчався, відбувалась темпами, що значно перевищили очікувані. За нею йдуть Німеччина, Ірландія, Франція та Польща, які саме і формують ТОП-5 країн-лідерів з прогресу цифрової трансформації економіки.

Протилежна картина спостерігається для країн, розташованих нижче синьої лінії. Так, Латвія покращила свій показник DESI набагато повільнішими темпами, ніж очікувалося. Люксембург, Румунія, Бельгія, Словаччина та Естонія також суттєво відхиляються від кривої конвергенції.

Виходячи з даних Державної служби статистики України, наша країна абсолютно не поступається своїм потенціалом означеним країнам, втім, на жаль, у рейтингу країн за Digital Economy and Society Index не приймає участі з причини обмеженості офіційної статистики. На відміну від європейської практики (Eurostat.eu), Державною службою статистики України здійснює моніторинг параметрів цифровізації економіки країни порівняно нещодавно (з 2017 р., а в більшості випадків – навіть з 2019 р.).

Запровадження метрики DESI є вкрай необхідним для України, оскільки, сприятиме інтеграції України до Єдиного цифрового ринку ЄС, але його імплементація у вітчизняну практику потребує на вжиття цілого ряду заходів, і насамперед, розробки та прийняття низки підзаконних актів, які конкретизують та деталізують організаційно-правові механізми взаємодії суб'єктів впровадження Індексу DESI в Україні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Digital Economy and Society Index (DESI) 2022 Thematic chapters. URL: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/digital-economy-and-society-index-desi-2022>
2. Levchenko N.M. Development of a metric for assessing the competitiveness of Ukraine according to the progress of the digital transformation of the economy. *Економічний вісник ДВНЗ «УДХТУ»*. 2023, №2, С. 7-84. DOI: 10.32434/2415-3974-2023-18-2-74-84